

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Digitale Economie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGBI-DE / documentId

Uw kenmerk
2019Z11915

Datum 4 juli 2019
Betreft Beantwoording vragen over het bericht 'KPN legt initiatief voor
glasvezel in Beemster lam'

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Van
den Berg en Ronnes (beiden CDA) ingezonden op 12 juni 2019 met het kenmerk
2019Z11915 over het bericht 'KPN legt initiatief voor glasvezel in Beemster lam'.

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

2019Z11915

Ons kenmerk
DGBI-DE / 19165693

1

Bent u bekend met het bericht 'KPN legt initiatief voor glasvezel in Beemster lam'?

Antwoord

Ja, daar ben ik mee bekend.

2

Wat is uw reactie op dit bericht?

Antwoord

Ik vind het vervelend om te lezen dat de uitrolplannen van een langlopend burgerinitiatief in gevaar kunnen komen door investeringsplannen van een marktpartij. Het staat partijen echter vrij om zich te richten op een deel van de markt (in dit geval alleen de kern van Beemster). Het is aan de ACM om toezicht te houden op de concurrentie in de markt van de aanleg van snel internet en daar doet de ACM momenteel een verkennend onderzoek naar.

3

Deelt u de mening dat een initiatief als Breedband Beemster, waarbij bewoners in hun vrije tijd de handen ineenslaan om op alle adressen in hun gemeente glasvezel te realiseren, lof en waar mogelijk ondersteuning verdient?

Antwoord

Ja, burgerinitiatieven zoals Breedband Beemster geven blijk van doorzettingsvermogen en daar heb ik veel waardering voor. Waar dit mogelijk en gerechtvaardigd is omdat de markt onvoldoende beweegt, kan ook staatssteun gegeven worden aan dergelijke burgerinitiatieven. Steun is echter alleen onder strenge voorwaarden gerechtvaardigd omdat de overheid de marktwerking niet mag verstoren.

4

Klopt het dat KPN zich bij de gemeente Beemster heeft gemeld om de kernen van Middenbeemster en Zuidoostbeemster te gaan verglazen?

Antwoord

KPN heeft aangegeven in haar reactie dat zij inderdaad van plan is om glasvezel uit te rollen naar de kern van Middenbeemster en op termijn naar de kern van Zuidoostbeemster.

5

Wat is de status van deze plannen?

Antwoord

De status van deze plannen is formeel nog niet veranderd, KPN heeft gesprekken gevoerd met de gemeente over het verglazen van de rest van de kern van Middenbeemster en op termijn de kern van Zuidoostbeemster. KPN geeft wel aan dat zij altijd bereid is samen met andere partijen om een oplossing te zoeken voor

het buitengebied die passend is voor de lokale situatie. Ook voor de Beemster is zij in gesprek met een commerciële partij om de hele Beemster te verglazen. Binnen enkele weken wordt hier meer duidelijkheid over verwacht. Ik juich dat toe.

6

Hoe beoordeelt u de toetreding van KPN tot de glasvezelmarkt in Beemster en de gevolgen die dit heeft voor het project Breedband Beemster, zoals verstoring van de businesscase, het terugtrekken van een provider en onzekerheid onder initiatiefnemers en deelnemers?

Antwoord

Dat verschillende marktpartijen interesse hebben in het aanleggen van een glasvezelnetwerk juich ik toe. De marktpartijen kunnen dan namelijk concurreren bij de aanleg van netwerken, door middel van differentiatie op de diensten of met de hoogte van de eigen bijdrage die van eindgebruikers wordt gevraagd. Dat is ook bevorderlijk voor innovatie en keuzevrijheid van consumenten. Dat het kan leiden tot onzekerheid bij consumenten en het mogelijk terugtrekken van een partij betreur ik. De partijen hebben ook altijd nog de mogelijkheid om samen te werken, dit kan in de vorm van een co-investering in de infrastructuur of het coördineren van graafwerkzaamheden.

Het burgerinitiatief in de Beemster heeft haar business-case gebaseerd op het verglazen van de adressen in zowel het buitengebied als de kern. Dit kan gunstig zijn om de kosten van de duurdere buitengebied te spreiden, maar kent ook risico's omdat in kernen doorgaans al snel internet beschikbaar is en marktpartijen ook eerder investeren in de kernen. Er zijn ook veel succesvolle initiatieven die zich uitsluitend richten op de uitrol van snel internet in de buitengebieden. Een succesvolle businesscase vereist dus niet dat altijd ook de adressen in de kern worden meegenomen. In het geval van de Beemster heeft een concurrerende partij zich gemeld voor het verglazen van alleen de kern, waardoor de bewoners in de kern de keuze hebben tussen verschillende partijen en de uitrol voor de bewoners in het buitengebied in de knel lijkt te komen. Een dergelijke investeringsstrategie is toegestaan, mits partijen zich ten allen tijden aan de geldende mededingingsregels houden. Het is aan de ACM om te beoordelen of dat het geval is. Marktpartijen en investeerders staan in de rij om te investeren in het buitengebied en ik heb er vertrouwen in dat ook het buitengebied van Beemster uiteindelijk ook de beschikking krijgt over snel internet.

7

Misbruikt KPN op deze wijze, volgens u, haar positie om maatschappelijke initiatieven te verstoren?

Antwoord

Het is aan de ACM als onafhankelijk toezichthouder om te beoordelen of de Mededingingswet wordt nageleefd en of sprake is van het al dan niet misbruik maken van een economische machtspositie. Zij voert op dit moment verkennend marktonderzoek uit naar de concurrentie op de glasvezelmarkt.

8

Is naar uw mening de glasvezelmarkt, in het bijzonder die in het buitengebied, gebaat bij meer concurrentie of juist bij meer samenwerking, in algemene zin en in het geval van Beemster?

Antwoord

Ik verwijs hiervoor naar het antwoord op vraag 9

9

Hoe kan dit in uw ogen het beste worden bewerkstelligd?

Antwoord 9

Ik kan niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek van de ACM naar de concurrentie in de glasvezelmarkt. In algemene zin is (infrastructuur)concurrentie bevorderlijk voor innovatie, keuzevrijheid en gunstige tarieven. Snel internet aanleggen in het buitengebied is hierop geen uitzondering. In het buitengebied zien we meerdere partijen die dingen om de gunst van de bewoners. Dit uit zich in betaalbare aansluitkosten voor bewoners. Verder is samenwerking tussen de partijen altijd mogelijk in zowel kernen als buitengebied, maar is het in de eerste plaats aan de marktpartijen om te realiseren. Ik blijf hierover in gesprek met belanghebbenden en zie de uitkomsten van de ACM over de concurrentie op de glasvezelmarkt met belangstelling tegemoet.

10

Wat adviseert u Breedband Beemster en KPN om uit de impasse te komen en alsnog heel Beemster te verglazen?

11

Bent u eventueel bereid KPN te benaderen voor het sluiten van een 'herenakkoord' met als strekking dat zij maatschappelijke initiatieven als die in Beemster niet zal verstoren?

Antwoord vraag 10 en 11

Ik ga zoals ook gevraagd door de motie Moorlag/Bromet¹, het initiatief Breedband Beemster uitnodigen voor een gesprek en zal relevante signalen uit dit gesprek delen met de ACM. Ik kan niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek van de ACM naar de concurrentie in de glasvezelmarkt.

12

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het verkennende onderzoek van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) naar de concurrentie op de glasvezelmarkt?

Antwoord

De ACM verwacht de marktstudie na de zomer af te ronden en te publiceren. Ik zal de uitkomsten dan ook aan uw Kamer doen toekomen.

¹ Kamerstuk 24095, nr. 475

13

Zijn u meer voorbeelden bekend van lokale of regionale glasvezelinitiatieven die om vergelijkbare redenen als in Beemster niet van de grond kunnen komen?

Antwoord

Ik ben bekend met een aantal dorpen/steden waarin een lokaal glasvezelinitiatief onder vergelijkbare omstandigheden moest concurreren met een landelijke marktpartij, de meest recente voorbeelden zijn Deurne en Gouda. In beide gevallen heeft dit geleid tot een samenwerking tussen de twee marktpartijen waardoor graafwerkzaamheden tegelijk plaats kunnen vinden. Op de lange termijn levert dit veel voordelen op, maar op de korte termijn kan dit helaas onzekerheid en verwarring opleveren.